

Davacı ve Yürütmenin

Durdurulmasını İsteyen : Türk Diş Hekimleri Birliği

Vekili : Av. Mustafa Güler

Strazburg Cad. 28/28 Sıhhiye Çankaya/ANKARA

Davalı

: Sağlık Bakanlığı

Mithatpaşa Cad. No: 3 06434 Sıhhiye/ANKARA

Vekili : Hukuk Müşaviri Av. Bahaddin Karahan Aynı yerde

Davanın Özeti : 03/02/2015 tarih ve 29256 sayılı Resmi Gazete'de

yayımlanarak yürürlüğe giren Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin diş hekimliği eğitimlerine katılmayı destekleyen herhangi bir hüküm içermemesi nedeniyle tamamının; dava dilekçesinde belirtilen hukuka aykırılık sebepleriyle de;

4.maddesinin birinci fıkrasının (b) bendindeki "...veya en az %51 hissesi diş hekimi/uzman ortaklığı..." ibaresinin;

4. maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinin;

8. maddesinin dokuzuncu fıkrasındaki ve 8. maddesinin onuncu fıkrasının (d) bendindeki "Muayene odalarının aydınlatılması mutlaka gün ışığı ile sağlanır." cümlesinin;

9. maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinin;

9. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinin;

9. maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesinin;

10. maddesinin birinci fıkrasının (ç) ve (d) bentlerinin;

10. maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinin;

11. maddenin birinci fıkrasının (d) ve (e) bentlerinin;

13. maddesinin sekizinci fıkrasındaki "...ilgili belediye tarafından adresinin değiştirilmesi..." ibaresinin;

15. maddesinin üçüncü fıkrasının ikinci cümlesindeki "muayenehane hariç" ibaresinin;

16. maddesinin üçüncü fıkrasının ilk cümlesindeki "muayenehanlar hariç" ibaresinin;

19. maddenin ikinci fıkrasının (muayenehaneler bakımından);

19. maddesinin üçüncü fıkrasının üçüncü cümlesinin;

20. maddesinin birinci fıkrasındaki "resmi çalışma saatleri dışında" ibaresinin;

21. maddesinin birinci fıkrasının;

21. maddesinin ikinci fıkrasının;

22. maddesinin ikinci fıkrasının;

25. maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesindeki "...açılışı, hizmet alanları ve sunduğu hizmetler ile ilgili konularda toplumu bilgilendirmek amacıyla tanıtım yapabilir ve..." ibaresinin;

26. maddesinin ikinci fıkrasının ilk cümlesinin;

28. maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendindeki "ve muayenehaneler" ibaresinin;

32. maddesinin ikinci fıkrasının;

Ek1/a ekinin 2. maddesindeki "Yetkili mimar tarafından çizilmiş" ibaresinin;

Ek1/a ekinin 5. maddesinin;

Ek1/a ekinin 6. maddesinin;

Ek1/b ekinin 4. maddesinin;

Ek1/b ekinin 3. maddesinin;
Ek1/b ekinin 5. maddesinin;
Ek1/b ekinin 17. maddesinin;
Ek1/c ekinin 3. maddesinin;

Ek 1/c ekinin 5. maddesinin;

Ek 2/a ekindeki "Çalışma saatleri:" ibaresinin;

Ek 5 ekinde ADSM başlığı ve "V-Tıbbi Teknisyenler" alt başlığı altındaki (c) bendi ile Poliklinik başlığı altındaki (III) numaralı bendin;

Ek 6/a ekinde Muayenehane alt başlığı altındaki 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13 numaralı bentler ile A Tipi Polikliniklerde başlığı altındaki (3) numaralı bentteki (isteğe bağlı) ibaresinin ve (9) numaralı bendin, A Tipi ADSM'lerde başlığı altındaki (3) numaralı bentteki (isteğe bağlı) ibaresinin ve (8) numaralı bendin;

Yaptırımlar başlıklı Ek 8 çizelgenin 21 ve 22. sıra numaralı kısımlarının;

Eksik düzenleme nedeniyle;

7. maddesinin beşinci fıkrasının;

10. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinin ilk cümlesi ve (ı) bendinin;

11. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinin ilk cümlesinin;

13. maddesinin dördüncü ve sekizinci fıkralarının;

15. maddesinin birinci fıkrası ve 16. maddesinin ikinci fıkrasının;

16. maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkrasının;

20. maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarının;

24. maddesinin altıncı fıkrasının;

28.maddenin birinci fıkrasının iptali ve öncelikle yürütmesinin durdurulması istenilmektedir.

Savunmanın Özeti :Fertlerin ve toplumun sağlığını korumak maksadıyla, mesleğini serbest olarak icra etmek yetkisine sahip olan diş hekimlerinin münferiden ve müştereken ağız ve diş sağlığı hizmeti verdikleri muayenehanelerin ve özel sağlık kuruluşlarının açılması, çalışması ve denetlenmesi ile ilgili usul ve esasları düzenlemek amacıyla hazırlanan Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin 14 Ekim 1999 tarih ve 23846 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdiği, 663 sayılı KHK ile Bakanlığın merkez ve taşra teşkilatının yeniden yapılandırıldığı ve buna bağlı olarak sağlık hizmeti sunumuna ilişkin ilgili diğer bazı Kanun ve mevzuat ile sağlık hizmetlerinin organizasyonunda değişiklikler gerçekleştiği, gerek yeni yapılanma ve gerek mevzuatla, sağlık hizmetlerinin organizasyonunda gerçekleşen değişiklikler ve mezkûr yönetmeliğin uygulama sürecinde tespit edilen hususlar itibariyle, ağız ve diş sağlığı hizmeti sunulan özel sağlık kuruluşları hakkında yeniden düzenleme yapılması ihtiyacı doğduğu, bu düzenleme yapılırken en önemli amaçlardan birisinin de, 15/02/2008 tarihli ve 26788 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelikte fiziki standartlar, hizmete ve denetime ilişkin getirilen standartların, benzer durumda olan ancak, ayrı bir Yönetmelik ile düzenlenmiş bulunan ağız ve diş sağlığı hizmeti sunan sağlık kuruluşları bakımından da eşitlik ilkesi gözetilerek öngörülmesi, bu çerçevede uygulama birliğinin sağlanması olduğu, bu çerçevede düzenlenen dava konusu yönetmeliğin hukuka ve mevzuata uygun olduğu, davanın ve yürütmenin durdurulması isteminin reddi

gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hakimi

: Şeyma Sancar Dere

Düşüncesi

: Davanın durumu ve uyuşmazlığın hukuki niteliğine

göre, 03/02/2015 tarih ve 29256 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin 4. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendindeki "...veya en az %51 hissesi diş hekimi/uzman ortaklığı..." ibaresinin; 4. maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinin; 9. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinin; 9. maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesinin; 10. maddesinin birinci fıkrasının (ç) ve (d) bentlerinin; 10. maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinin; 11. maddenin birinci fıkrasının (d) ve (e) bentlerinin; 15. maddesinin üçüncü fıkrasının ikinci cümlesindeki "muayenehane hariç" ibaresinin; 16. maddesinin üçüncü fıkrasının ilk cümlesindeki "muayenehanlar hariç" ibaresinin; 19. maddesinin üçüncü fıkrasının üçüncü cümlesinin; 20. maddesinin birinci fıkrasındaki "resmi çalışma saatleri dışında" ibaresinin; 21. maddesinin birinci fıkrasının; 21. maddesinin ikinci fıkrasının; 22. maddesinin ikinci fıkrasının; 25. maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesindeki "...açılışı, hizmet alanları ve sunduğu hizmetler ile ilgili konularda toplumu bilgilendirmek amacıyla tanıtım yapabilir ve..." ibaresinin; 26. Maddesinin ikinci fıkrasının ilk cümlesinin; 32. Maddesinin ikinci fıkrasının; Ek1/a ekinin 5. maddesinin; Ek1/a ekinin 6. maddesinin; Ek1/b ekinin 4. maddesinin; Ek1/b ekinin 3. maddesinin; Ek1/b ekinin 5. maddesinin; Ek1/c ekinin 3. maddesinin; Ek 1/c ekinin 5. maddesinin; Ek 5 ekinde ADSM başlığı ve "V-Tıbbi Teknisyenler" alt başlığı altındaki (c) bendi ile Poliklinik başlığı altındaki (III) numaralı bendin; Ek 6/a ekinde Muayenehane alt başlığı altındaki 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13 numaralı bentler ile A Tipi Polikliniklerde başlığı altındaki (3) numaralı bentteki (isteğe bağlı) ibaresinin ve (9) numaralı bendin, A Tipi ADSM'lerde başlığı altındaki (3) numaralı bentteki (isteğe bağlı) ibaresinin ve (8) numaralı bendin; Yaptırımlar başlıklı Ek 8 çizelgenin 22. sıra numaralı kısmının; eksik düzenleme nedeniyle 10. Maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinin ilk cümlesi ve (ı) bendinin; 11. Maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinin ilk cümlesinin; 15. Maddesinin birinci fıkrası ve 16. Maddesinin ikinci fıkrasının; 16. Maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkrasının; 20. Maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarının; 24. Maddesinin altıncı fıkrasının; 28. maddenin birinci fıkrasının invediş hekimliği eğitimlerine katılmayı destekleyen herhangi bir hüküm içermemesi nedeniyle tamamlanının yürütmesinin durdurulması istemine ilişkin olarak; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 27. Maddesinde öngörülen koşulların bu aşamada gerçekleşmediği anlaşıldığından bu maddeler yönünden yürütmenin durdurulması isteminin reddine, 2577 sayılı Kanunun 27. Maddesindeki koşullar gerçekleşmiş bulunduğundan, Yönetmeliğin, 7. maddesinin 5. Fıkrasının, 8. maddesinin 9. fıkrasındaki ve 8. maddesinin 10. fıkrasının (d) bendindeki "Muayene odalarının aydınlatılması mutlaka gün ışığı ile sağlanır." cümlesinin, 9. maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinin, 13. maddesinin 4. fıkrasının, eksik düzenleme nedeniyle 13. maddesinin 8. fıkrasının, muayenehaneler bakımından 19. maddenin 2. fıkrasının ve Ek 2/a ekindeki "Çalışma saatleri:" ibaresinin, 25. maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesindeki "...açılışı, hizmet alanları ve sunduğu hizmetler ile ilgili konularda toplumu bilgilendirmek amacıyla tanıtım yapabilir ve..." ibaresinin 28. maddesinin 2. fıkrasının (a) bendindeki "ve muayenehaneler" ibaresinin, Ek 1/a 2. maddesindeki "Yetkili mimar tarafından çizilmiş" ibaresinin Ek1/b ekinin 17. maddesinin, Ek 8 Müeyyide Formunun 21. sıra numarasındaki tespit sayısına göre uygulanacak müeyyidelerin yürütmesinin durdurulmasına karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

T.C.
DANIŞTAY
ONBEŞİNCİ DAİRE
Esas No : 2015/1803

Hüküm veren Danıştay Onbeşinci Dairesince davalı idarenin birinci savunması alındıktan sonra incelenmesine karar verilen yürütmenin durdurulması istemi, savunmanın verildiği görülmüş olmakla incelenerek işin gereği görüldü:

Dava; 03/02/2015 tarih ve 29256 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin dava dilekçesinde belirtilen hukuka aykırılık sebepleriyle; 4. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendindeki "...veya en az %51 hissesi diş hekimi/uzman ortaklığı..." ibaresinin; 4. maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinin; 8. maddesinin dokuzuncu fıkrasındaki ve 8. maddesinin onuncu fıkrasının (d) bendindeki "Muayene odalarının aydınlatılması mutlaka gün ışığı ile sağlanır." cümlesinin; 9. maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinin; 9. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinin; 9. maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesinin; 10. maddesinin birinci fıkrasının (ç) ve (d) bentlerinin; 10. maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinin; 11. maddenin birinci fıkrasının (d) ve (e) bentlerinin; 13. maddesinin sekizinci fıkrasındaki "...ilgili belediye tarafından adresinin değiştirilmesi..." ibaresinin; 15. maddesinin üçüncü fıkrasının ikinci cümlesindeki "muayenehane hariç" ibaresinin; 16. maddesinin üçüncü fıkrasının ilk cümlesindeki "muayenehanlar hariç" ibaresinin; 19. maddenin ikinci fıkrasının (muayenehaneler bakımından); 19. maddesinin üçüncü fıkrasının üçüncü cümlesinin; 20. maddesinin birinci fıkrasındaki "resmi çalışma saatleri dışında" ibaresinin; 21. maddesinin birinci fıkrasının; 21. maddesinin ikinci fıkrasının; 22. maddesinin ikinci fıkrasının; 25. maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesindeki "...açılışı, hizmet alanları ve sunduğu hizmetler ile ilgili konularda toplumu bilgilendirmek amacıyla tanıtım yapılabilir ve..." ibaresinin; 26. Maddesinin ikinci fıkrasının ilk cümlesinin; 28. Maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendindeki "ve muayenehaneler" ibaresinin; 32. Maddesinin ikinci fıkrasının; Ek1/a ekinin 2. Maddesindeki "Yetkili mimar tarafından çizilmiş" ibaresinin; Ek1/a ekinin 5. maddesinin; Ek1/a ekinin 6. maddesinin; Ek1/b ekinin 4. maddesinin; Ek1/b ekinin 3. maddesinin; Ek1/b ekinin 5. maddesinin; Ek1/b ekinin 17. maddesinin; Ek1/c ekinin 3. maddesinin; Ek 1/c ekinin 5. maddesinin; Ek 2/a ekindeki "Çalışma saatleri:" ibaresinin; Ek 5 ekinde ADŞM başlığı ve "V-Tıbbi Teknisyenler" alt başlığı altındaki (c) bendi ile Poliklinik başlığı altındaki (III) numaralı bendin; Ek 6/a ekinde Muayenehane alt başlığı altındaki 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13 numaralı bentler ile A Tipi Polikliniklerde başlığı altındaki (3) numaralı bentteki (isteğe bağlı) ibaresinin ve (9) numaralı bendin, A Tipi ADŞM'lerde başlığı altındaki (3) numaralı bentteki (isteğe bağlı) ibaresinin ve (8) numaralı bendin; Yaptırımlar başlıklı Ek 8 çizelgenin 21 ve 22. sıra numaralı kısımlarının; eksik düzenleme nedeniyle 7. Maddesinin beşinci fıkrasının; 10. Maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinin ilk cümlesi ve (ı) bendinin; 11. Maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinin ilk cümlesinin; 13. Maddesinin dördüncü ve sekizinci fıkralarının; 15. Maddesinin birinci fıkrası ve 16. Maddesinin ikinci fıkrasının; 16. Maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkrasının; 20. Maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarının; 24. Maddesinin altıncı fıkrasının; 28. maddenin birinci fıkrasınınvediş hekimliği eğitimlerine katılmayı destekleyen herhangi bir hüküm içermemesi nedeniyle tamamının hukuka uygun olmadığı, uygulanması halinde telafisi güç ve imkansız zararların oluşacağı ileri sürülerek iptali veyürütmesinin durdurulması istemiyle açılmıştır.

1219 sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair kanunun ikinci faslında "Diş Tabipleri" ile ilgili kurallara yer verilmiş olup, anılan Kanunun 29 ilâ 46. maddelerinde diş tabiplerinin görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin düzenlemeler yapılmıştır.

3359 Sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nun 9. Maddesinin (c) bendinde, "Bütün kamu ve özel sağlık kuruluşlarının tesis, hizmet, personel, kıstaslarını belirlemeye, sağlık kurum ve kuruluşlarını sınıflandırmaya ve sınıflarının değiştirilmesine, sağlık kuruluşlarının amaca uygun olarak teşkilatlanmalarına, sağlık hizmet zinciri oluşturulmasına, hizmet içi eğitim usul ve esasları ile sağlık kurum ve kuruluşlarının koordineli çalışma ve hizmet standartlarının tespiti ve denetimi ile bu Kanunla ilgili diğer hususlar Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca, çıkarılacak

yönetmelikle tespit edilir." hükmü yer almaktadır.

Yine 3359 sayılı Kanunun Ek 11. maddesinde, sağlık hizmet sunumu ile ilgili iş ve işlemlerin Sağlık Bakanlığınca denetleneceği, denetleme sonucunda tespit edilen eksikliklere bazı yaptırım kararları uygulanacağı belirtilmiştir.

663 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 40. maddesinde, "Bakanlık ve bağlı kuruluşlar görev, yetki ve sorumluluk alanına giren ve önceden kanunla düzenlenmiş konularda idarî düzenlemeler yapabilir." kuralına yer verilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine dayanılarak, fertlerin ve toplumun sağlığını korumak maksadıyla, mesleğini serbest olarak icra etme yetkisine sahip olan diş hekimlerinin münferiden ve müştereken ağız ve diş sağlığı hizmeti verdikleri muayenehanelerin, özel ağız ve diş sağlığı poliklinikleri ile merkezlerinin açılması, faaliyetleri, denetimleri, faaliyetlerine son verilmesi ve diğer hususlara ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla çıkarılan Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik 03/02/2015 tarih ve 29256 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Davanın durumu ve uyuşmazlığın hukuki niteliğine göre, 03/02/2015 tarih ve 29256 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin 4. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendindeki "...veya en az %51 hissesi diş hekimi/uzman ortaklığı..." ibaresinin; 4. maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinin; 9. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinin; 9. maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesinin; 10. maddesinin birinci fıkrasının (ç) ve (d) bentlerinin; 10. maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinin; 11. maddenin birinci fıkrasının (d) ve (e) bentlerinin; 15. maddesinin üçüncü fıkrasının ikinci cümlesindeki "muayenehane hariç" ibaresinin; 16. maddesinin üçüncü fıkrasının ilk cümlesindeki "muayenehanlar hariç" ibaresinin; 19. maddesinin üçüncü fıkrasının üçüncü cümlesinin; 20. maddesinin birinci fıkrasındaki "resmi çalışma saatleri dışında" ibaresinin; 21. maddesinin birinci fıkrasının; 21. maddesinin ikinci fıkrasının; 22. maddesinin ikinci fıkrasının; 25. maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesindeki "...açılışı, hizmet alanları ve sunduğu hizmetler ile ilgili konularda toplumu bilgilendirmek amacıyla tanıtım yapabilir ve..." ibaresinin; 26. Maddesinin ikinci fıkrasının ilk cümlesinin; 32. Maddesinin ikinci fıkrasının; Ek 1/a ekinin 5. maddesinin; Ek 1/a ekinin 6. maddesinin; Ek 1/b ekinin 4. maddesinin; Ek 1/b ekinin 3. maddesinin; Ek 1/b ekinin 5. maddesinin; Ek 1/c ekinin 3. maddesinin; Ek 1/c ekinin 5. maddesinin; Ek 5 ekinde ADŞM başlığı ve "V-Tıbbi Teknisyenler" alt başlığı altındaki (c) bendi ile Poliklinik başlığı altındaki (III) numaralı bendin; Ek 6/a ekinde Muayenehane alt başlığı altındaki 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13 numaralı bentler ile A Tipi Polikliniklerde başlığı altındaki (3) numaralı bentteki (isteğe bağlı) ibaresinin ve (9) numaralı bendin, A Tipi ADŞM'lerde başlığı altındaki (3) numaralı bentteki (isteğe bağlı) ibaresinin ve (8) numaralı bendin; Yaptırımlar başlıklı Ek 8 çizelgenin 22. sıra numaralı kısmının; eksik düzenleme nedeniyle 10. Maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinin ilk cümlesi ve (ı) bendinin; 11. Maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinin ilk cümlesinin; 15. Maddesinin birinci fıkrası ve 16. Maddesinin ikinci fıkrasının; 16. Maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkrasının; 20. Maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarının; 24. Maddesinin altıncı fıkrasının; 28. maddenin birinci fıkrasının ve diş hekimliği eğitimlerine katılmayı destekleyen herhangi bir hüküm içermemesi nedeniyle tamamının yürütmesinin durdurulması istemine ilişkin olarak; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 27. Maddesinde öngörülen koşulların bu aşamada gerçekleşmediği anlaşılmaktadır.

Dava Konusu Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin 7. maddesinin 5. fıkrasının iptali istemi incelendiğinde;

"Poliklinik ve ADSM" başlıklı 7. maddenin 5. fıkrasında "Poliklinik ortaklarından olan bir diş hekiminin ölümü ve iki veya daha fazla diş hekiminin poliklinik faaliyetlerini devam ettirmeleri halinde dördüncü fıkraya göre işlem yapılır. Tek diş hekimi kalması halinde, üç ay içinde diş hekimi ortak bulunamaz ise poliklinik faaliyetine son verilir." düzenlemesine yer verilmiştir.

Davacı tarafından eksik düzenleme içermesi nedeniyle bu maddenin iptali ve yürütmesinin durdurulması talep edilmektedir.

Davalı idarece veren savunma dilekçesinde Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin yürürlüğe konulmasının temel amacının, 15/02/2008 tarihli ve 26788 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelikte hizmete ve denetime ilişkin getirilen standartların, benzer durumda olan ancak, ayrı bir Yönetmelik ile düzenlenmiş bulunan ağız ve diş sağlığı hizmeti sunan sağlık kuruluşları bakımından da eşitlik ilkesi gözetilerek, uygulama birliğinin sağlanması olduğunun belirtildiği görülmektedir.

15/02/2008 tarih ve 26788 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin 8. maddesinin 2. fıkrasında, polikliniklerin, mesleğini serbest icra etmek hak ve yetkisi olan tabipler tarafından müşterek halde ve sadece o poliklinik bünyesinde meslek icra etmek şartıyla açılacağı, 4. fıkrasında, poliklinik ortaklarından olan bir tabibin ölümü ve iki veya daha fazla tabibin poliklinik faaliyetlerini devam ettirmeleri halinde üçüncü fıkraya göre işlem yapılacağı, **tek tabip kalması halinde ise üç ay içinde tabip ortak bulunamaz ise poliklinik faaliyetine son verileceği veya muayenehaneye dönüştürüleceği** hükmü yer almakta iken 21/03/2014 tarih ve 28948 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 3. maddesi ile esas Yönetmeliğin 8. maddesinin 4. fıkrasının son cümlesindeki "...veya muayenehaneye dönüştürülür..." ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

Anılan düzenlemenin yürürlükten kaldırılmasına ilişkin Yönetmelik değişikliğinin iptali ve yürütmesinin durdurulması istemiyle açılan bir davada Dairemizin 04/11/2014 tarih ve E:2014/3860 sayılı kararıyla;

Yönetmeliğin 8/4. maddesi uyarınca, mesleğini serbest icra etmek hak ve yetkisi olan tabipler tarafından müşterek halde açılabilen polikliniklerde tek hekim kalması halinde, hekime, üç ay içerisinde tabip ortak bularak poliklinik faaliyetlerine devam edebilmesi, bu süre içerisinde tabip ortak bulamaması halinde poliklinik faaliyetine son vermesi veya muayenehaneye dönüşebilmesi şeklinde seçimlik bir hak tanınırken, dava konusu yönetmelik değişikliği ile tek kalan hekimin muayenehaneye dönüşme tercihi ortadan kaldırılarak, yeni muayenehane açmak isteyen diğer hekimler ile aynı şartlara ve prosedüre tabi tutuldukları;

Öte yandan, 15.02.2008 tarih ve 26788 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik ile anılan Yönetmelik ile yürürlükten kaldırılan 09/03/2000 tarih ve 23988 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik'te düzenlenen sağlık kuruluşu/poliklinik açma şartları ile muayenehane açılmasına ilişkin koşullar karşılaştırıldığında, polikliniklerin açılması için aranan şartların her iki Yönetmelikte de muayenehanelerin açılması için aranan şartlardan daha ağır olduğunun görüldüğü,

Bu durumda, polikliniklerin bir bakıma birleştirilmiş/müşterek muayenehaneler olduğu ve fiziki şartlar yönünden polikliniklerin muayenehanelerde aranan koşulları sağladığı, polikliniklerin muayenehanelerde aranan fiziki vb. şartları sağlamadıkları veya buna engel bir durumu bulunduğu yolunda davalı idarece herhangi bir iddiada bulunulmadığı, bu tür polikliniklerde muayenehane olarak faaliyet gösterilemesine yönelik hukuki bir engel de olmadığı, ayrıca, polikliniklerde tek tabip kalması halinde kalan hekimin üç ay içinde tabip ortak bulunamaması

halinde muayenehaneye dönüşmesine ilişkin tercih hakkının, Yönetmeliğin ilk yayımlandığı 15/02/2008 tarihinden dava konusu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği 21/03/2014 tarihine kadar devam ettiği ve bu seçimlik hakkın geçerli herhangi bir hukuki, tıbbi vb. gerekçe olmaksızın yürürlükten kaldırıldığı hususları birlikte değerlendirildiğinde, dava konusu Yönetmelik değişikliğinde hukuka uyarlık görülmediği gerekçeleriyle yürütmenin durdurulmasına karar verilmiş; söz konusu karara karşı yapılan itiraz başvurusu da Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 23/03/2015 tarih ve YD İtiraz No:2015/2 sayılı kararıyla reddedilmiştir.

Davalı idarece, yürütmenin durdurulması kararı gerekçesine uygun olarak Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin 8. maddesinin 4. fıkrasında, poliklinikte **tek tabip kalması halinde ise üç ay içinde tabip ortak bulunamaz ise poliklinik faaliyetine son verileceği veya muayenehaneye dönüştürüleceği** şeklinde önceki düzenlemeye benzer şekilde yeniden düzenleme yapılmıştır.

Buna göre, davalı idarenin savunma dilekçesinde de belirtildiği üzere, 15/02/2008 tarihli ve 26788 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelikte hizmete ve denetime ilişkin getirilen standartların, benzer durumda olan ancak, ayrı bir Yönetmelik ile düzenlenmiş bulunan ağız ve diş sağlığı hizmeti sunan sağlık kuruluşları bakımından da eşitlik ilkesi gözetilerek, uygulama birliğinin sağlanması temel amacıyla yürürlüğe konulan Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin dava konusu düzenlemesinde polikliniklerde tek tabip kalması durumunda kalan hekimin, üç ay içinde tabip ortak bulamaması halinde poliklinik faaliyetine son verileceği kurala bağlanırken kalan hekime muayenehaneye dönüşme hakkı tanınmamak suretiyle eksik düzenleme yapılarak benzer durumda olan sağlık kuruluşları arasında farklı uygulamalara sebebiyet verildiği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, polikliniklerin bir bakıma birleştirilmiş/müşterek muayenehaneler olması ve fiziki şartlar yönünden polikliniklerin muayenehanelerde aranan koşulları sağlaması, bu tür polikliniklerde muayenehane olarak faaliyet gösterilmesine yönelik hukuki bir engel de bulunmaması, ayrıca, polikliniklerde tek tabip kalması durumunda kalan hekimin, üç ay içinde tabip ortak bulamaması halinde muayenehaneye dönüşmesine ilişkin tercih hakkının, benzer durumda olan ayakta teşhis ve tedavi kuruluşlarına tanındığı göz önüne alındığında dava konusu Yönetmelik kuralında eksik düzenleme nedeniyle hukuka uyarlık görülmemiştir.

Dava Konusu Yönetmeliğin 8. maddesinin 9. fıkrasındaki ve 8. maddesinin 10. fıkrasının (d) bendindeki "Muayene odalarının aydınlatılması mutlaka gün ışığı ile sağlanır." cümlesinin incelenmesinden;

"Bina durumu" başlıklı 8. maddenin 9. fıkrasında; Ağız ve Diş Sağlığı Merkezleri (ADSM) için, "Hastaların ve personelin kullandığı bütün alanlar uygun bir şekilde havalandırılır ve yeterli güneş ışığı ile birlikte enerji kaynaklarından yararlanılarak aydınlatılmaları sağlanır. **Muayene odalarının aydınlatılması mutlaka gün ışığı ile sağlanır.** ADSM içerisinde ortama gaz ve duman verebilecek ısıtma araçları kullanılamaz." hükmü ve 10. fıkrasında ; "A tipi poliklinikler, aşağıdaki şartları taşıyan binalarda kurulur: d) Hastaların ve personelin kullandığı bütün alanlar uygun bir şekilde havalandırılır ve yeterli güneş ışığı ile birlikte enerji kaynaklarından yararlanılarak aydınlatılmaları sağlanır. **Muayene odalarının aydınlatılması mutlaka gün ışığı ile sağlanır.** Poliklinik içerisinde ortama gaz ve duman verebilecek ısıtma araçları kullanılamaz." hükmü yer almaktadır.

Maddeler incelendiğinde, hastalar ve personelin kullandığı alanların yeterli güneş ışığı ile birlikte enerji kaynaklarından yararlanılarak aydınlatılmalarının sağlanması gerektiğine ilişkin düzenlemeden sonra "Muayene odalarının aydınlatılması mutlaka gün ışığı ile sağlanır."

hükmüne yer verilerek, ADSM ve polikliniklerde muayene odalarının aydınlatılmasının **mutlaka** gün ışığı ile sağlanmasının bir zorunluluk olarak tanımlandığı görülmektedir.

Davalı idarece, suni ışık kaynakları rengin eşit dağılımını sağlamadıkları için dişhekimliği mesleğinin icrasında gün ışığının ideal ışık olduğu, diş hekimi tarafından yapılacak dişlerin renginin hastanın diş rengine uygun olarak belirlenmesi işleminin gün ışığında daha sağlıklı yapıldığından muayene odalarının gün ışığı ile aydınlatılmasının zorunluluk olduğu ileri sürülmektedir.

Sağlık hizmeti verilen bir kuruluşun, güneş almayan, sağlıklı, rutubetli yerlerde açılmasının sağlık hizmetinin niteliğiyle bağdaşmayacağı gibi, aksine buyerlerin güneş alan, ferah, sağlık koşullarının sağlandığı binalarda olmasının sağlık hizmeti açısından faydalı olacağına kuşku yoktur.

Ancak, ağız ve diş sağlığı hizmeti sunulan bu yerlerde doğal ışığın (günüşünün) yanı sıra enerji kaynaklarından elde edilen ışığında kullanılmasının tıbben ne gibi sakıncaları olduğu ortaya konulmadan aydınlatmanın enerji kaynaklarından yararlanmadan, **mutlaka** güneş ışığıyla sağlanacağı şeklinde bir düzenleme yapılarak bu gerekliliğin çok ötesinde ağır bir şart ortaya konulduğu görülmektedir. Bu nedenle, "Muayene odalarının aydınlatılması mutlaka gün ışığı ile sağlanır." cümlesinin hukuka uygun olmadığı kanaatine varılmıştır.

Dava Konusu Yönetmeliğin 9. Maddesinin 1. fıkrasının (g) bendinin incelenmesinden;

"Muayenehane standardı" başlıklı 9. maddesinin 1. fıkrasında; "Muayenehanelerin hastaların, yaşlıların ve engellilerin ağız ve diş sağlığı hizmetlerinin hızlı ve verimli bir şekilde karşılanması amacıyla taşıyacakları şartlar aşağıda belirtilmiştir..... g) Bodrum katlar dâhil kat adedi 4 ve daha fazla olan binalarda muayenehane açılması halinde asansör bulunması zorunludur." düzenlemesi yer almaktadır.

Dava konusu Yönetmeliğin "A tipi polikliniklerde zorunlu tıbbi hizmet birimleri" başlıklı 10. Maddesinin 1. fıkrasında; "A tipi polikliniklerde aşağıda belirtilen nitelikleri haiz bölümler bulunur:..... f) Poliklinik giriş katta değilse, kuruluşun bulunduğu binada hastanın tekerlekli sandalye ile taşınmasını sağlayacak şekilde ilgili mevzuatına uygun asansör olması gerekir. Merdiven ve sahanlık ölçüsü en az 1,20 metre olması gerekir. Merdiven rıhtlarının engellilerin çıkışını zorlaştırmayacak şekilde düz bir yüzle bitirilir." hükmü yer almaktadır.

Her iki madde birlikte değerlendirildiğinde, bodrum katlar dâhil kat adedi 4 ve daha fazla olan binalarda muayenehane açılmak istenmesi durumunda muayenehanenin kaçınılmaz olarak katta olduğunun önemi olmaksızın asansör şartı getirildiği, poliklinikte ise, poliklinik açılacak yerin giriş katta olması durumunda böyle bir zorunluluğun bulunmadığı, ancak giriş katta değilse asansör bulunması gerektiği yönünde düzenleme yapıldığı görülmektedir.

1219 sayılı Kanunun 1. ve 5. maddeleri uyarınca tabiplik yapma yetkisine sahip pratisyen doktorlar ile değişik uzmanlık dallarında uzmanlık yapmış olan uzman doktorlar tarafından açılabilen muayenehaneler; iptali istenen Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin 6. maddesinde, "bir diş hekimi/uzman tarafından mesleğini serbest olarak icra etmek üzere şahıs adına açılan, bu Yönetmelik ile belirlenen asgari şartları taşıyan sağlık kuruluşu" şeklinde tanımlanmıştır.

Yine aynı Yönetmeliğin 4. maddesinde poliklinik; " En az iki diş hekimi tarafından müştereken açılabilen ve işletilebilen, hizmet birimleri doğrudan birbiriyle bağlantılı olacak şekilde oluşturulan ve bu Yönetmelik ile belirlenen asgari şartları taşıyan sağlık kuruluşunu ifade eder." şeklinde tanımlanmıştır.

Bu tanımlar ve İptali istenen yönetmeliğin bütünü göz önüne alındığında, muayenehanenin, tek diş hekimi tarafından mesleğini serbest olarak icra etmek üzere açılan,

tam gün çalışma zorunluluğu bulunmayan bir sağlık kuruluşu olduğu, polikliniğin ise; en az iki diş hekimi tarafından müştereken açılabilen ve işletilebilen, mesul müdürü olan, ruhsatta belirtilen çalışma saatlerinde hizmet veren, nöbet hizmeti sunabilen, müstakil binada değilse mutlaka ayrı bir girişi olmak zorunda olan bir yer olduğu, yani muayenehaneye göre çalışma saati, zorunlu tıbbi hizmet birimleri, çalışan hekim ve personel sayısı gibi bir çok yönden daha kapsamlı bir sağlık kuruluşu olduğu görülmektedir. Dolayısıyla muayenehane standardının poliklinik standartlarından daha ağır olamayacağı, bu iki kuruluşta aranan standartların orantılı olması gerektiği sonucuna varılmıştır. Bu nedenle muayenehanenin hangi katta olduğuna bakılmaksızın asansör şartı aranmasına ilişkin dava konusu maddede hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Dava Konusu Yönetmeliğin 13. maddesinin 4. fıkrasının iptali isteminin incelenmesi;

"Ruhsat başvurusu ve ruhsatname" başlıklı 13. maddenin 4. fıkrasında; " Teknik inceleme ekibi müdürlükçe görevlendirilen, biri diş hekimi olmak kaydıyla en az üç kişiden oluşturulur. Müdürlükte diş hekimi bulunmadığı takdirde kamu kurumlarında çalışan bir diş hekimi görevlendirilir. Yapılacak inceleme neticesinde, başvurunun bütün şartları taşıdığına tespit edilmesi halinde müdürlük tarafından on iş günü içerisinde Ek-2'de yer alan ruhsatname düzenlenir. Poliklinik ve ADSM'lerde ruhsata ilave olarak, mesul müdür adına Ek-3'te yer alan mesul müdürlük belgesi ile mesul müdür kuruluşta mesleğini icra edecek ise mesul müdür dâhil diğer sağlık çalışanlarının her birine Ek-4'te yer alan çalışma belgesi düzenlenir. Muayenehane için mesul müdürlük belgesi ve diş hekimi için çalışma belgesi düzenlenmez ancak ağız ve diş sağlığı teknikeri çalıştırılıyorsa çalışma belgesi düzenlenir. Düzenlenen bu belgelerin ve başvuru dosyasının bir örneği müdürlükte saklanır. Düzenlenen belgelerin aslı, mesul müdüre/muayenehane diş hekimine imza karşılığında teslim edilir." hükmü yer almaktadır.

Söz konusu madde incelendiğinde, teknik denetim ekibi içinde oda temsilcisi olan diş hekiminin bulunmadığı görülmektedir. Davacı tarafından eksik düzenleme bulunduğu iddiasıyla bu husus dava konusu edilmiştir.

Dava konusu Yönetmelikle yürürlükten kaldırılan 14/10/1999 tarihli ve 23846 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin "Başvurunun Değerlendirilmesi" başlıklı 8. maddesinde, sağlık kuruluşu açmak isteyenlerin başvurularının dosya üzerinde incelemesi tamamlandıktan sonra yerinde incelenmesi hususu düzenlenmiş, buna göre " Başvuru dosyasında eksiklik yoksa sağlık kuruluşlarının kuruluş ve faaliyetlerinin Yönetmeliğe uygun olup olmadığının incelenmesi için bir denetim ekibi oluşturulur. **Denetim ekibi müdürlükçe görevlendirilen, varsa biri diş hekimi olmak kaydıyla en az iki kişi ile oda temsilcisi bir diş hekiminden oluşturulur.** Denetim ekibi açılacak sağlık kuruluşunu yerinde inceler. Yapılacak inceleme neticesinde, başvurunun bütün şartları taşıdığı anlaşılırsa, müdürlük tarafından Yönetmeliğin 1 numaralı ek'inde gösterilen Uygunluk Belgesi düzenlenir....." hükmüne yer verilerek sağlık kuruluşlarının açılması sırasında yapılacak denetimde meslek odasından bir diş hekiminin bulunması gerektiği kuralı konulmuştur.

Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları Anayasamızın 135.maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre; Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve üst kuruluşları; belli bir mesleğe mensup olanların müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, meslekî faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ile ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlâkını korumak maksadı ile kanunla kurulan ve organları kendi üyeleri tarafından kanunda gösterilen usullere göre yargı gözetimi altında, gizli oyla seçilen kamu tüzel

kişilikleridir.

Sağlık kuruluşunun açılması sırasında yapılacak olan denetimin, fiziki şartlar dışında dış hekimlerinin mesleklerinin uygulanmasına ilişkin mesleki standartlar yönünden yapılacak bir denetim olduğu dikkate alındığında, Anayasanın yukarıda aktarılan hükmü uyarınca mesleki faaliyetlerin kolaylaştırılması, ihtiyaçların belirlenmesi, mesleğin gelişmesi, meslek ahlakı ve disiplininin korunması gibi amaçları olan meslek odasının dış hekimi olan bir üyesinin bu denetim içinde bulunması bir zorunluluktur. Nitekim yukarıda aktarıldığı gibi yürürlükten kaldırılan yönetmelikte de denetim ekibinde oda temsilcisi bir dış hekimi bulunmaktadır. Bu nedenlerle dava konusu maddede hukuka uyarlık görülmemiştir.

Dava konusu Yönetmeliğin 13. maddesinin 8. fıkrasının iptali isteminin incelenmesi;

"Ruhsat başvurusu ve ruhsatname" başlıklı 13. maddesinin 8. fıkrasında; "Sağlık kuruluşlarının ilgili belediye tarafından adresinin değiştirilmesi, kuruluş adı, sahiplik veya mesul müdürlük değişikliği durumlarında ruhsat yeniden düzenlenir." hükmü yer almaktadır.

Davacı tarafından, "...ilgili belediye tarafından adresinin değiştirilmesi..." ibaresinin sebep unsuru bakımından hukuka aykırı olduğu iddiasıyla, ilgili belediye tarafından adresinin değiştirilmesi durumunda harç alınmaksızın ruhsat verileceğine ilişkin kurala yer verilmediğinden madde metninin eksik düzenleme sebebiyle iptali ve yürütmesinin durdurulması talep edilmektedir.

Söz konusu maddede ruhsatın yeniden düzenlenmesi gerektiği haller belirtilmektedir. Kuruluş adı, sahiplik veya mesul müdürlük değişikliği gibi durumlar sağlık kuruluşunun kendi iç işleyişinden kaynaklı olup bu durumlarda ruhsatın normal prosedür çerçevesinde yenilenmesi gerektiği tartışmasızdır. Adres değişikliklerinde de yazılı kaydın fiili duruma uygun hale dönüştürülmesi gereklidir. Fakat ilgili belediye tarafından adresinin değiştirilmesi durumu, idari işleymden kaynaklı olup, bu durumun sağlık kuruluşuna atfedilecek biryanı bulunmadığından, bu halde yapılacak ruhsat yenilemesinin sağlık kuruluşunu mali külfet altına sokmadan yapılması gerekmektedir. Açıklanan nedenlerle eksik düzenleme sebebiyle dava konusu madde hukuka aykırı bulunmuştur. Dava konusundaki maddede geçen, "...ilgili belediye tarafından adresinin değiştirilmesi..." ibaresinde ise hukuka aykırılık görülmemiştir.

Dava konusu Yönetmeliğin 19. maddenin 2. fıkrasının (muayenehaneler bakımından) ve Ek 2/a ekindeki "Çalışma saatleri:" ibaresinin; iptali isteminin incelenmesi;

"Sağlık kuruluşlarının çalışma esasları" başlıklı 19. maddenin 2. fıkrasında; "Sağlık kuruluşları, ruhsatlarında yer alan sürelerde hizmet verebilir." hükmü yer almaktadır.

Ek 2/a da da Dış Hekimi Muayenehane Ruhsatnamesi örneği bulunmaktadır. Bu örnek ruhsatnamede muayenehanenin Çalışma Saatlerinin belirtileceği kısım yer almaktadır.

Yukarıda da yer verildiği gibi, 1219 sayılı Kanunun 1. ve 5. maddeleri uyarınca tabiplik yapma yetkisine sahip pratisyen doktorlar ile değişik uzmanlık dallarında uzmanlık yapmış olan uzman doktorlar tarafından açılabilen muayenehaneler; iptali istenen Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin 6. Maddesinde, "bir dış hekimi/uzman tarafından mesleğini serbest olarak icra etmek üzere şahıs adına açılan, bu Yönetmelik ile belirlenen asgari şartları taşıyan sağlık kuruluşu" şeklinde tanımlanmıştır.

Bu maddeler uyarınca muayenehane, bir dış hekimi tarafından mesleğini serbest olarak icra etmek üzere açılan, tam gün çalışma zorunluluğu bulunmayan sağlık kuruluşudur. Bu

nedenle çalışma saatleridiş hekimi/uzman tarafından belirlenmelidir. Açıklanan nedenle, Zorunlu olarak getirilen çalışma saatlerinin mesleğin serbest olarak icra edilmesi için açılan muayenehanelerde uygulanmasında ve Ek 2/a da bulunan "Çalışma saatleri:" ibaresinde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Dava konusu Yönetmeliğin 28. maddesinin 2. fıkrasının (a) bendindeki "ve muayenehaneler" ibaresinin iptali isteminin incelenmesi;

"Denetim" başlıklı 28. maddesinin 2. fıkrasında; " Denetimler ruhsata esas ve hizmete esas denetim olmak üzere iki şekilde yapılır. Buna göre;

a) Ruhsata esas denetim: Sağlık kuruluşlarının, ruhsata esas şartları taşıyıp taşımadıklarına yönelik yapılan denetimdir. Denetim, ruhsatın özelliğine ve denetim formunda belirtilen kıstaslara göre denetim ekibi tarafından yapılır. ADŞM'ler ve muayenehaneler yılda en az bir defa, poliklinikler ise en az iki yılda bir defa ruhsata esas yönden denetlenir." kuralı getirilmiştir.

Dava konusu Yönetmeliğin 4. maddesinin 1. fıkrasının (ğ) bendinde, Bu yönetmelikte geçen sağlık kuruluşlarının, Ağız ve diş sağlığı hizmeti verilen muayenehaneler, poliklinikler ve Ağız ve Diş Sağlığı Merkezleri olduğunun belirtildiği görülmektedir.

Aynı Yönetmeliğin 6. maddesinde, " muayenehane, bir diş hekimi/uzman tarafından mesleğini serbest olarak icra etmek üzere şahıs adına açılan, bu Yönetmelik ile belirlenen asgari şartları taşıyan sağlık kuruluşu" olarak tanımlanmıştır. Yine aynı yönetmeliğin 7. maddesinde; " A tipi poliklinik en az iki diş hekimi/uzman kadrosuyla açılır ve en az iki diş üniti bulunur. A Tipi ADŞM en az beş diş hekimi/uzman kadrosuyla açılır ve en az beş diş üniti bulunur." şeklinde tanımlanmıştır. Bu maddelerden ve yönetmeliğin bütününden anlaşıldığı üzere hekim ve personel sayısı, bina durumu, çalıştırılabilecek personel, çalışma saatleri, nöbet hizmetleri, laboratuvar ve röntgen hizmetleri gibi konular göz önüne alındığında, ağız ve diş sağlığı hizmeti verilen sağlık kuruluşları yukarıda yer verilen 4. maddede de olduğu gibi daha dar kapsamlıdan geniş kapsamlıya doğru muayenehaneler, poliklinikler ve Ağız ve Diş Sağlığı Merkezleri olarak sıralanmaktadır.

Sağlık kuruluşlarının büyüklükleri, sundukları hizmetin yoğunluğu ve yarattıkları risk gözetilerek büyük sağlık kuruluşlarının denetiminin diğerlerine göre daha sık yapılması gerektiğinde kuşku yoktur. Zira denetimsiz kaldığında ruhsat verilmesinde aranan veya hizmet sunulmasında uyulması istenen kurallara aykırılığın büyük sağlık kuruluşlarında daha yaygın ve ağır sonuçlar ortaya koyacağı açıktır.

Bu durumun doğal sonucu olarak, ADŞM, poliklinik ve muayenehane olarak sıralanan ağız ve diş sağlığı kuruluşlarının, düzenli denetim periyodunun bu sıra gözetilerek tayin edilmesi gerekirken ruhsata esas denetimin muayenehanelerde ADŞM'lerde olduğu gibi yılda bir, polikliniklerde ise iki yılda bir yapılmasına ilişkin düzenlemede hukuka uyarlık görülmemiştir.

Nitekim aynı fıkranın (b) bendindeki Hizmete esas denetime ilişkin düzenleme bu ölçüde uygun olarak yapılmıştır.

Dava konusu Yönetmeliğin Ek 1/a 2. maddesindeki "Yetkili mimar tarafından çizilmiş" ibaresinin iptali isteminin incelenmesi;

Muayenehane Açma Başvurusunda İstenecek Belgelerin sayıldığı Yönetmeliğin Ek 1/a maddesinin 2. bendinde, bu belgelerden biride "Yetkili mimar tarafından çizilmiş muayenehanenin bütün mekânlarının kullanım amaçlarını gösterir en az 1/100 ölçekli kat planı örneği" olarak düzenlenmiştir.

Dava konusu Yönetmelikle yürürlükten kaldırılan 14/10/1999 tarihli ve 23846 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin "Başvuru İçin Gereken Belgeler" başlıklı 7. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendinde başvuru için gerekli dilekçeye, Sağlık kuruluşunun yerleşim planını gösterir 1/100 ölçekli krokisinin bir nüsha halinde ekleneceği kuralı getirilmiştir.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun 22. maddesinde, yapı ruhsatı alabilmek için başvuru sırasında istenilen belgelerden biri olarak mimari proje sayılmıştır.

16/08/2008 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan Toplu Yapılarda Kat Mülkiyeti ve Kat İrtifakı Tesisine Dair Yönetmeliğin 4. maddesinin (ğ) bendinde kat planı " Mimarî projede, yapının her bir katının kullanımını, niteliğini, konumunu, ortak yerlerini, alanlarını ve üzerinde bulunan bağımsız bölümlerin kat mülkiyetine esas numaralarını gösteren plâni, ifade eder." şeklinde tanımlanmıştır.

Yukarıda yer verilen kat planı tanımından da anlaşılacağı üzere kat planının, ruhsatlı bir yapıda ruhsat eki belgeler arasında yer alan ve müellif tarafından çizilip, ilgili idaresince onaylanan mimari proje bilgileri arasında yer aldığı, bu planda ise dava konusu yönetmelik hükmü ile aranan, mekanın kullanım amaçlarının gösterilmiş olması kaçınılmaz olduğundan yürürlükten kaldırılan yönetmeliğin 7. maddesinde olduğu gibimuayenehane açma başvurusunda, muayenehanenin bütün mekanlarının kullanım amaçlarını gösterir 1/100 ölçekli krokisinin bulunmasının yeterli olacağı bu nedenle dava konusu maddenin hukuka aykırı olduğu sonucuna varılmıştır.

Dava konusu Yönetmeliğin Ek1/b ekinin 17. maddesinin iptali isteminin incelenmesi;

"Poliklinik açmabaşvurusunda istenecek belgelerin sayıldığı Ek 1/B'nin 17. maddesinde, bu belgelerden biride "Sterilizasyon ünitesi yok ise sterilizasyon hizmet alım sözleşmesi" olarak düzenlenmiştir.

Dava konusu Yönetmelik incelendiğinde, 10. madde de, A tipi polikliniklerde zorunlu tıbbi hizmet birimlerinin neler olduğunun düzenlendiği, bu madde metninde Sterilizasyon ünitesinin bulunması yada bulunmadığı durumda ne yapılacağıyla ilgili hiç bir düzenlemenin olmadığı, Yönetmeliğin 11. maddesinde "A tipi ADSM'lerde aşağıda belirtilen nitelikleri haiz bölümler bulunur" denildikten sonra "A tipi ADSM'lerde genel anestezi müdahale ünitesi bulunması zorunludur" hükmüne yer verilerek, bunun altında da bentler halinde genel anestezi müdahale ünitesi ile ilgili gerekliliklerin sıralandığı, Söz konusu düzenlemenin 10. alt bendinde sterilizasyon ünitesinin özellikleri belirtildikten sonra son cümle olarak "Sterilizasyon ünitesinin oluşturulmaması halinde sterilizasyon hizmeti, hizmet alımı yoluyla karşılanır." kuralına yer verildiği görülmektedir. Dolayısıyla dava konusu yönetmelikte, poliklinik için "Sterilizasyon ünitesinin oluşturulmaması halinde sterilizasyon hizmeti, hizmet alımı yoluyla karşılanır." kuralının aranmaması karşısında, yönetmelik ekinde böyle bir şartın getirilmesinin hukuka aykırı olduğu kanaatine varılmıştır.

Dava konusu Yönetmeliğin Ek 8 Müeyyide Formunun 21. sıra numarasındaki tespit sayısına göre uygulanacak müeyyidelerin iptali isteminin incelenmesi;

Dava konusu Yönetmeliğin 27. maddesinde, Sağlık kuruluşu işletenleri ile mesul müdürlerinin uyması gerekli olan hususlara yer verilmiştir. Söz konusu maddenin 1. fıkrasının(e) bendinde, "1219 sayılı Kanun uyarınca diş hekimleri, diplomalarının veya uzmanlık belgelerinin

onlara verdiği yetkiler haricinde mesleklerini yürütemez. Sertifika, yüksek lisans veya doktora belgesine dayanılarak, uzman olduğu ilan edilerek meslek yürütülemez ve bu tür belgeler mesleğin icrasında uzmanlık belgesi olarak kullanılamaz." kuralı getirilmiştir. Bu yasağa aykırı davranılması durumunda tespit sayısına göre uygulanacak müeyyideler Ek 8 Müeyyide Formunun 21. sıra numarasında belirtilmiştir. Buna göre uygulanacak müeyyideler,

" 1. Tespitte; Bakanlığın onayı ile Valilikçe sağlık kuruluşunun ilgili biriminin faaliyeti otuz gün süreyle durdurulur ve kişiler hakkında savcılığa suç duyurusunda bulunulur.

2. Tespitte; Bakanlığın onayı ile Valilikçe sağlık kuruluşunun faaliyeti on gün süreyle durdurulur ve kişiler hakkında savcılığa suç duyurusunda bulunulur.

3. Tespitte; Bakanlığın onayı ile Valilikçe sağlık kuruluşunun faaliyeti üç ay süreyle durdurulur ve kişiler hakkında savcılığa suç duyurusunda bulunulur. " şeklinde sayılmıştır.

Davalı İdarenin savunması ve Müeyyide formu incelendiğinde, uyulması gereken hususlara aykırı davranılması durumunda tespit sayısına göre yaptırımlarda kademeli olarak bir arttırmaya gidilmeye çalışıldığı anlaşılmaktadır.

Dava konusu Yönetmeliğin 5. maddesinde bu yönetmelik kapsamındaki sağlık kuruluşlarının A tipi ADSM, A tipi poliklinik ve muayenehaneden oluşacağı belirtilmiştir.

İptali istenen bahse konu düzenlemede, ilk tespit **sağlık kuruluşunun ilgili biriminin faaliyetinin** 30 gün süreyle durdurulacağı kuralına yer verilmiştir. 27. maddenin 1. fıkrasının (e) bendindeki aykırılığın, bu yönetmelikte sağlık kuruluşu olarak belirtilen muayenehanede çalışan bir diş hekimi tarafından gerçekleştirilmiş olması halinde, ilgili birimin 30 gün kapatılması müeyyidesinin, muayenehanenin kapatılması anlamına geleceği, yani sağlık kuruluşunun 30 gün kapatılacağı açıktır.

Yine İptali istenen düzenlemede, ikinci tespitte sağlık kuruluşun 10 gün, üçüncü tespitte **sağlık kuruluşunun** 3 ay kapatılacağı belirtilmiştir.

Bu durumda, muayenehane için ilk tespitte sağlık kuruluşunun 30 gün, ikincide 10 gün ve üçüncüde 3 ay kapatılması gibi bir durum ortaya çıkacaktır ki bu halde kademeli olarak idari yaptırımın arttırıldığından bahsetmek olanaksızdır. Ayrıca bu durum uygulamada çeşitli sıkıntıların ortaya çıkmasına yol açacaktır. Bu nedenle, Ek 8 Müeyyide Formunun 21. sıra numarasındaki tespit sayısına göre uygulanacak müeyyidelerin hukuka aykırı olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, 2577 sayılı Kanunun 27. maddesindeki koşullar birlikte gerçekleşmiş bulunduğundan, 03/02/2015 tarih ve 29256 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin, 7. maddesinin 5. fıkrasının, 9. maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinin, 13. maddesinin 4. fıkrasının, eksik düzenleme nedeniyle 13. maddesinin 8. fıkrasının, muayenehaneler bakımından 19. maddenin 2. fıkrasının ve Ek 2/a ekindeki "Çalışma saatleri:" ibaresinin, 28. maddesinin 2. fıkrasının (a) bendindeki "ve muayenehaneler" ibaresinin, Ek 1/b ekinin 17. maddesinin, Ek 8 Müeyyide Formunun 21. sıra numarasındaki tespit sayısına göre uygulanacak müeyyidelerin **oybirliğiyle yürütmesinin durdurulmasına**, Yönetmeliğin 8. maddesinin 9. fıkrasındaki ve 8. maddesinin 10. fıkrasının (d) bendindeki "Muayene odalarının aydınlatılması mutlaka gün ışığı ile sağlanır." cümlesinin ve Ek 1/a 2. maddesindeki "Yetkili mimar tarafından çizilmiş" ibaresinin **oyçokluğuyla yürütmesinin durdurulmasına**, Yönetmeliğin 4. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendindeki "...veya en az %51 hissesi diş hekimi/uzman ortaklığı..." ibaresinin; 4. maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinin; 9. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinin; 9. maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesinin; 10. maddesinin birinci fıkrasının (ç) ve (d) bentlerinin; 10. maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinin; 11. maddenin birinci fıkrasının (d) ve (e) bentlerinin; 15. maddesinin üçüncü fıkrasının ikinci cümlesindeki "muayenehane hariç" ibaresinin; 16. maddesinin üçüncü fıkrasının ilk

cümlesindeki “muayenehanlar hariç” ibaresinin; 19. maddesinin üçüncü fıkrasının üçüncü cümlesinin; 20. maddesinin birinci fıkrasındaki “resmi çalışma saatleri dışında” ibaresinin; 21. maddesinin birinci fıkrasının; 21. maddesinin ikinci fıkrasının; 22. maddesinin ikinci fıkrasının; 26. Maddesinin ikinci fıkrasının ilk cümlesinin; 32. Maddesinin ikinci fıkrasının; Ek1/a ekinin 5. maddesinin; Ek1/a ekinin 6. maddesinin; Ek1/b ekinin 4. maddesinin; Ek1/b ekinin 3. maddesinin; Ek1/b ekinin 5. maddesinin; Ek1/c ekinin 3. maddesinin; Ek 1/c ekinin 5. maddesinin; Ek 5 ekinde ADŞM başlığı ve “V-Tıbbi Teknisyenler” alt başlığı altındaki (c) bendi ile Poliklinik başlığı altındaki (III) numaralı bendin; Ek 6/a ekinde Muayenehane alt başlığı altındaki 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13 numaralı bentler ile A Tipi Polikliniklerde başlığı altındaki (9) numaralı bendin, A Tipi ADŞM'lerde başlığı altındaki (8) numaralı bendin; Yaptırımlar başlıklı Ek 8 çizelgenin 22. sıra numaralı kısmının; eksik düzenleme nedeniyle 10. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinin ilk cümlesi ve (ı) bendinin; 11. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinin ilk cümlesinin; 15. maddesinin birinci fıkrası ve 16. maddesinin ikinci fıkrasının; 16. maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkrasının; 20. maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarının; 24. maddesinin altıncı fıkrasının; 25. maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesindeki “...açılışı, hizmet alanları ve sunduğu hizmetler ile ilgili konularda toplumu bilgilendirmek amacıyla tanıtım yapabilir ve...” ibaresinin; 28. maddenin birinci fıkrasının veditş hekimliğı eğitimlerine katılmayı destekleyen herhangi bir hüküm içermemesi nedeniyle tamının **yürütmesinin durdurulması isteminin oybirliğıyle reddine**, Ek 6/a ekinde A Tipi Polikliniklerde başlığı altındaki (3) numaralı bentteki (isteğe bağı) ibaresinin, A Tipi ADŞM'lerde başlığı altındaki (3) numaralı bentteki (isteğe bağı) ibaresinin **yürütmesinin durdurulması isteminin oyçokluğuyla reddine**, bu kararın tebliğini izleyen günden itibaren 7 (yedi) gün içinde İdari Dava Daireleri Kurulu'na itiraz edilebileceğinin taraflara bildirilmesine, 27/10/2015 tarihinde karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Kırdar	Yunus	Ertuğrul	Mustafa	Hannan
ÖZSOYLU	ÇETİN	ARSLANOĞLU	GENÇ	YILBAŞI
(X)	(XXX)			(X)
(XX)				

KARŞI OY (X):

Dava Konusu Yönetmeliğın 8. maddesinin 9. fıkrasındaki ve 8. maddesinin 10. fıkrasının (d) bendindeki “Muayene odalarının aydınlatılması mutlaka gün ışığı ile sağlanır.” cümlesinin iptali isteminin incelenmesinden;

Uyuşmazlığın niteliğine ve davanın durumuna göre, olayda 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 6352 sayılı Kanun ile değışik 27. maddesinin 2. fıkrasında öngörülen koşulların bu aşamada gerçekleşmediğı anlaşıldığından, yürütmenin durdurulması isteminin reddine karar verilmesi gerektiğı görüşüyle çoğunluğun kararına katılmıyoruz.

Başkan	Üye
Kırdar ÖZSOYLU	Hannan YILBAŞI

KARŞI OY (XX):

Dava konusu Yönetmeliğin Ek 1/a 2. maddesindeki "Yetkili mimar tarafından çizilmiş" ibaresinin iptali isteminin incelenmesinden;

Uyuşmazlığın niteliğine ve davanın durumuna göre, olayda 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 6352 sayılı Kanun ile değişik 27. maddesinin 2. fıkrasında öngörülen koşulların bu aşamada gerçekleşmediği anlaşıldığından, yürütmenin durdurulması isteminin reddine karar verilmesi gerektiği görüşüyle çoğunluğun kararına katılmıyorum.

Başkan
Kırdar ÖZSOYLU

KARŞI OY (XXX):

Yönetmeliğin Ek 6/a ekinde A Tipi Polikliniklerde başlığı altındaki (3) numaralı bentteki (isteğe bağlı) ibaresinin, A Tipi ADSM'lerde başlığı altındaki (3) numaralı bentteki (isteğe bağlı) ibaresinin iptali isteminin incelenmesinden;

Yönetmelik eki EK 6/a da Bulundurulması Zorunlu Asgari Tıbbi Cihaz Listesi düzenlenmiştir.

Bulundurulması zorunlu tıbbi cihazlar, muayenehaneler, A tipi poliklinikler ve A tipi ADSM ler için ayrı ayrı belirlenmiştir.

Muayeneler için belirlenen tıbbi cihazların 7. sırasında "amalgamatör" yer almaktadır.

Bu tıbbi cihaz A tipi polikliniklerde bulundurulması gereken tıbbi cihaz listesinin 3. sırasında; yine A tipi Ağız ve Diş Sağlığı Merkezlerinde (ADSM)bulundurulması gereken tıbbi cihazlar listesinin 3. sırasında da yer almış, ancak, bu cihaz isminin karşısına parantez içinde "isteğe bağlı" olduğu belirtilmiştir.

Davalı idarece "amalgamatör" cihazının muayenehaneler için bulundurulması zorunlu tıbbi cihazlar arasında sayılmasına rağmen aynı cihazın A tipi poliklinikler ile A tipi ADSM ler için "isteğe bağlı" olmasının tıbbi gerekliliğine ilişkin herhangi bir açıklama yapılmamıştır.

Diş hekimliği literatüründe Amalgamın; gümüş, kalay ve bakır alaşımının, cıva ile karıştırılması ile elde edildiği ve karışımın %45-50'sini oluşturan cıvanın, metalleri birbirine bağlayarak dayanıklı bir dolgu malzemesi meydana getirdiği bilinmektedir.

Amalgamatörün ise, genel anlamıyla iki veya daha çok maddeyi birbiri içinde karıştırmaya yarayan, diş hekimliği hizmetinde de diş dolgusunda kullanılan amalgamın karıştırılmasında kullanılan bir cihaz türü olduğu bilinmektedir.

Söz konusu cihazın muayenehanelerde bulundurulmasının zorunlu olmasına rağmen A tipi poliklinikler ve A tipi ADSM ler için isteğe bağlı kılınmasının tıbbi gerekliliği ortaya konulmadığından, ayrıca muayenehaneler için gerekli olan bir tıbbi cihazın muayenehanelerden daha üstün vasıflar taşıyan A tipi poliklinikler ile A tipi ADSM ler için aranmamasında diğer bir ifadeyle bu konunun isteğe bırakılmasında sağlık hizmetinin gereğine ve hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, Yönetmeliğin Ek 6/a ekinde A Tipi Polikliniklerde başlığı altındaki (3) numaralı bentteki (isteğe bağlı) ibaresinin, A Tipi ADSM'lerde başlığı altındaki (3) numaralı bentteki (isteğe bağlı) ibaresinin yürütülmenin durdurulması gerektiği oyuyla çoğunluk kararının bu kısmına katılmıyorum.

T.C.
DANIŞTAY
ONBEŞİNCİ DAİRE
Esas No : 2015/1803

Üye
Yunus ÇETİN